

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Váhr L. könyv- és papírkereskedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívásám 20. —

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor.
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
Kéziratok nem adóznak vissza.

A modernség.

Csikszereida, 1913. május 27.

Igész hatalomra lett a modern kultúra. Víványai szívókatbe rajzolódta, megejtette lelkünket teljesen. És csöp-pet se csoda! Óriási haladást tettünk a mult században. A természettudomány átkutatja a kozmoszt, bevilágított a természetnek legelrejtettebb zugába. A technika rabigájába hajtotta a természeti erőket. A gazdasági haladás szembeötölő méreteket öltött. Győzedelmi ünnepeket ült a materiális kultúra, olyat, amint a világ nem látott. Mámorosak, részegek lettünk e diadaltól, elbódultunk, elkábultunk e kultúra virágainak illatától s mély megilletődéssel emeltünk kalapot a tudomány előtt, mely ily meaes eredményt volt képes felmutatni.

De ennek a kultúrának minden áldása mellett is nagy hibája volt: felszabadította a hitetlenség démonát. A modern „tudomány“ detronizálta az Istent, a vallásos világnézetet rápörkölte a gyermekmesék bélyegét, letagadta a metafizikát, sutba dobta az erkölcsi törvényeket s új erkölcsi törvénytáblát készített: minden csak relativ, minden meg van engedve, minden fejlődésben van. Kinevette a vallásos meggyőződést, hivalkodó göggel lekicsinyelte az Istenbe vetett hitet, a sarba tiporta a legesetebb eszményeket, melyekért hajdan oly sok vör folyt. Istenítette a természetet, a lét problémáját a természettudomány, chemia és technika tételeivel bogozta, a lélek létezését tagadta, az embert a legtokéletesebb állatnak nyilvánította, a gondolatot az agyatomok mechanikus mozgásának hirdette.

Ezen merő materializmus következménye volt a test kultúrája. A sport, a bór ápolása, az arc szépítése: ezek voltak a bálványok. A mesztelenség kultusza orgiákat ült.

S mi lett az eredménye ezen test-kultúrának? Csodálatos! Az emberi test meggyöngült, az emberi szervezet megróppant, mert a test mesterkélt dédelgetése mellett elhanyagolták a lelket, — pedig: „es is die Seele, die sich den Körper baut.“ Még Zola is kénytelen volt bevallani: „Napjainkban az emberi test bomlásnak indult“. A naturalizmus fanatikusai, a materializmus asóvivói egyértelműleg konstatálják, hogy az emberi szervezet minden test-kultúra, tudomány és sport dacára csenevész és beteg, betegesebb, mint valaha volt.

Es e jelenség egészen természetes. A modern kultúra csak külső kultúra volt. A lelket, a lélek szükségleteit ignorálták. Az önmegtartóztatást, önfékezést félre, örömtelen aszkésienek minősítették. E fogadás csakhamar megérlelte tanyar gyümölcseit. Szinte megijedtünk a mestelen naturalizmus, viganstalan pessimizmus és durva materializmus okozta ridegségtől, kietlenségtől, sivárságtól. Szabarában bolyongtunk, lelkünk nem lett ósásit. Busan, csüggetegen néstük a lélek elsatnyulását. Ugy lát-szik, már a modern kultúreemberek agyában is derengeni kezd s a jóhiszeműek

beismerik, hogy cölt tévesztettek. Mind égetőbb a vágy, mind hangosabb az óhaj: az anyagi kultúrán kívül lelki kultúrára is szükségünk van.

Es méltán. Szabadságot, békét, életet akarunk! Élni akarunk, nemcsak test, de lélek szerint is! Lelkünk türelmetlenül követeli a magg jogát: Az ideáizmus régióiban való szárnyalást, az istenek való közlekedését! Lelkünk elhanyagolása mellett utszéli koldusok vagyunk és erkölcsileg a posványban fetrengünk akkor is, ha fizikailag a repülőgép a felhők közé emel. Szivesen vagyunk a fejlődő és haladó kulturproceasusnak munkásai, de lelketlen gépei nem akarunk lenni!

Megrészegedünk az anyagi kultúrától, de mert egyoldalú volt, meg is eső mörögtünk tőle. Ellaposodott az életünk s most már taralmat, harmóniát keresünk.

Buntrie ezelőtt egy évtizeddel bejelentette, hogy a modern tudomány esődöt mondott. Hirdette, hogy boldogabb teszi az emberiséget és a tudomány minden lépésére szaporodott a boldogtalanság. Az üres lelkek életuatsága, fásultsága, undora.

A modernség még küzd. Még nem adta föl fellegetvárát. De csapatja csüggedő s újra az idealizmus foglal tért irodalomban, művészetben, tudományban és társaságban. Fialat társadalmi óriásaink nem számítanak. Ok messze van az a modernség áramlatától, ahárhog ágnak, hogy a haladásnak tartsanak fáklyát.

Fuzió.

Csikszereida, 1913. május 26.

Az ellenzéki pártok vezetőit még mindig a fuzió kérdése foglalkoztatja leginkább, ezuttal nem kovesebből, mint Justh Gyula és Kossuth Ferenc detronizálásáról levén szó. Nem kevésbbé kellemetlenül érinti azonban es a terv két függetlenségi párt alelnökeit is. A személyi okokon kívül pedig a tárgyi akadályoknak hosszu sorozata is újat állja a pártok egyesülésének. Az ellenzéki táborban e tekintetben három irányzat konstatálható. Míg némelyek a Justh nélkül való fuzióért lelkesednek, addig mások csak az esetben hajlandók részt venni az akcióban, ha Justh is csatlakozik az egyesülni óhajók táborához. A harmadik álláspont képviselői azok, a kik se így, se úgy nem akarnak egyesülni a testvérpártiakkal.

Ellenben nincs az a vezér avagy csak olyan közkatona is, aki a fuzió gondolata ellen nyíltan és őszintén merne nyilatkozni. Még Justh Gyulában sincs meg az arra való bátorság, egyszerűen azért es abból az okból, mivel senki sem meri vállalni a nyilvánosság előtt az ódiomot a fuzió eszméjének megbuktatásáért. De mivel, hogy a vezérek lelkében nincs meg az, a mi általános kívánásággá, az ellenséki őszesség által átérzett óhajja avathatná a fuzió gondolatát, az ige sem megszületni, sem meghalni nem képes. Már is annyira

elposványosodott az egész akció, hogy megvalósulása esetén is csak korcszülött származhatik belőle.

Majdnem lehetetlenség egy táborba gyűjteni azokat a negyvennyolcas ellenzékieket, a kiket érzelmileg nemcsak a mult keserűsége, hanem a jövőt illető hatalmi aspirációk is örökre szétválasztottak egymástól.

Valóban nehéz feladat azokat, a kik mindenképen, t hát a függetlenségi program közjogi vonatkozásainak kockáztatása árán is kormányképességre törekcszenek, egy táborba gyűjteni azokkal, a kik a függetlenségi programhoz való tántoríthatatlan ragaszkodást tekintik legfontosabb politikai hivatásuknak.

Ezek azt mondják, hogy a koalíciós korszak, a kormányzatban való tényleges részvétel a függetlenségieknek, s nem kevésbbé az utóbbi évek parlamenti eseményei amugy is elhomályosították a függetlenségi eszmét, ug hogy joggal lehet attól tartani, hogy az eszme iranti lelkesedés teljesen kivész a magyar lelkekből, ha hamarosan modernizált függetlenségi programot nem adnak. De mivel a legmodernebb 48-as programba is bele kell venni a gazdasági önállóság csillogó jelszavát, másrészt pedig az 1917-ben kötendő osztrák-magyar kiegyezéssel együtt a vámkülfölddel is meg kell újítani az akkoriban lejáró kereskedelmi szerződéseket, nagyon nehéz kifundálni olyan gazdasági programot, mely a dátumkedvelő Justh Gyula közjogi igényeit is kielégítené a mellett, hogy vitán kívül helyezné a függetlenségi párt kormányképességét. A Kossuth párt tulnyomó része, talán a poszibilitás kedvéért, ma már szivesen rálépne az Andrássy által felajánlott 67-es alapra, ha nem kellene attól tartani, hogy ebben az esetben Justh és a radikális függetlenségi megcsabadulva a 48-as konkurenciától, a közelebbi választásokon a Kossuthpárti függetlenségi kerületeit is magukhoz ragadják.

Pedig a logikus es egyetlen megokolt lépése a kormányképesség felé tartó Kossuthpártnak mégie csak az lenne, ha tartózkodás nélkül Andrássy Gyula vezérlete alá helyezkednék. Mert ellenzéki szempontból meg lehet érteni es helyeselni is lehet Andrássy koncepcióját, a mint viszont a következetesség dicserete feltétlenül megilleti Justh Gyulát, de semmi értelme sincs többé a Kossuth párt felemás politikának. Vagy, vagy!

Hirsch Hugó a Sebész-társaság nagygyűlésén.

Csikszereida, 1913 május 26.

A Magyar Sebész-társaság 3 napra terjedő VI. nagygyűlését pénteken es a következő napokon tartotta Budapesten, a Nemzeti Múzeum dísztermében. A nagygyűlésen résztvettek a főváros es vidék legkitűnőbb sebészorvosai es a nagygyűlés eredményeit tekintve, mindenben a legteljesebben megfelelő s hozzáfűzött várakozásnak.

Az első főkérdés, amely felett a magyar sebészek tanácskoztak: a koponyasérülések sebészete volt. A referensek közül e tárgynál dr. Hirsch Hugó csikszereidai közkróházi sebész-főorvosnak „A fej sérülései szülés előtt es szülés alati“ című tudományos értekezése keltett élénk érdeklődést, melyet a személyes megjelenésben akadályozott dr. Hirsch Hugó helyett Bakay Lajos adott elő.

A nagygyűlés vitában résztvett sebész kiállításai a legnagyobb elismerésüket nyilvánították sebész-főorvosunk tudományos fejtegetései felett. Es minket annyival is inkább érdekel, mert ezzel Csikszereida sebész-kórházának jó híre eljutott a legmagasabb szakkörökig es remélhetőleg a közvetlen megvalósulás előtt álló új kórház révén közegészségügyi intézményeink a kívánt modern színvonalra fognak emelkedni.

Sebészeti osztályunk dr. Hirsch Hugó személyében oly kiváló vezetőt nyert, hogy már eddig is nemcsak a vármegye minden részéből, hanem a szomszéd vármegyéből is sűrűn keresik fel közkróházunkat, hol egy év óta Hirsch Hugó a legnehezebb műtéteket a leg-sikeresebben hajtja végre. Es pedig szoros kötelességünk tenni a régi, mai igényeknek meg nem felelő kicsiny kórházunknak kibővítését es modern berendezését.

Dr. Hirsch Hugó sebész-főorvos értekezése könyvalakban is megjelent a Magyar Sebész-társaság kiadásában. Címe „A Magyar Sebész-társaság Munkálatai“. Budapest, 1913.

Értekezlet a vasuti menetrend ügyében.

Csikszereida, 1913. május 27.

A marosvásárhelyi kereskedelmi es iparkamara megkeresése folytán hétfőn este népes értekezlet volt a kereskedői-kör helyiségeiben, a téli vasuti menetrend összeállítása tárgyában.

Az értekezletet Gyalóky Sándor főispán vezette.

Élénk eszmecserét váltott ki a kedvezőtlen téli menetrend mikénti módosításának es a teendő észrevételeknek kérdése. Végül is az értekezlet a kamarához intézett átiratában a következő szempontokat domborította ki:

Az 504/800A-es vonatok menetideje Székelykocsárd Brassó között, a megállások megfelelő aszattása es a menetidő gyorsításával redukáltassék.

Az aradi gyorshoz leendő csatlakozással 5:25 óra körül egy vonat inditassék Gyergyószentmiklósig ug, hogy az reggel 8 óra körül Csikszereidába érkezzék. Ennek ellenében megszüntetendő volna a jelenleg Brassóból 11 óra körül induló 8003-as vonat később, tudniillik délután 2 óra 10 perckor lenne inditandó, mely a tartózkodások aszattása es a menetidők rövidítésével Székelykocsárdon as 501-eshez nyerne csatlakozást.

A 8003-as es 8002-esnél közvetlen kocsi téli idő szakra is fenntartandó.

A 8001 es 8004-es vonatok Karcfalva állomáson feltétlenül megálljan es Madarason esetleg feltétlenül megálló létesitassék.

Es végül Gyimesről egy személyvonat volna inditandó délután 5 óra körül.

Az értekezletnek ezek a kívánásai annyira méltányosak, hogy azok megvalósítása elé alapos reményekkel nézhetünk.

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmérések, ut, vasut, kötélpályák, ásványvizek, bányagépek, FÖLDGAZVÉZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Széchenyi-tér 4. szám, I. emelet.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk jelen száma technikát akadályok miatt a rendezés időnél később jelent meg, mért is olvasóink szives elnézését kérjük.

— **Urnappja.** Csikszereci város, az idén is méltó módon ünnepelte meg Urnappját. Kivonultak az összes hivatalok testületileg, vezetőikkel élén, ugyancsak a helybeli honvédszászlóalj egy díszszázada. Résztvettek ezenkívül az iskolák növendékei, köztük a főgimnázium tanulói, tanáraik vezetése mellett. Az egyházi ünnepély fényét nagyban emelte a polgári és elemi iskolák felhívásos leánysejere, kik az egész körmenet alatt virágot hintettek az Oltáriszentség elé. Ekkor isben szerepelt a legfényesebb sikerrel a csikszereci önkéntes tűzoltó-egyesület zenekara, melynek precíz játéka szépen illeszkedett a szertertes keretébe. A szertartást dr. Szekeres József helybeli plebános fényes papi segédlettel látta el. A honvéd zászlóalj több ízben dísztüzet adott. A szép egyházi ünnepélynek az idén az idő is szerfelett kedvezett, a hívők nagy számmal vettek részt és általában elmondhatjuk, hogy Urnappja az idén oly imponáns volt, amilyen eddig nem volt látható.

— **Státusi képviselő.** Csikszereci honvédszászlóalj hivatásos státusgyűlési képviselője a f. hó 22-én tartott közgyűlésben dr. Fejér Mihály ügyvéd újra egyhangulag megválasztották.

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Lacz Kálmán eszamosújvári javítóintézeti családfősegédét, ugyanezen minőségben, saját kérésére, az aszói javítóintézethez helyezte át.

— **Bethlen István graf a székelységért.** Bethlen István graf orsz. képviselő és hó folyamán nagyérdemű felolvasást tartott Budapesten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztályának ülésén. „A magyar birtokpolitika feladatai Erdélyben” című előadásában számos érdekes adatot mutatott ki a székelység tarthatatlan helyzetéről. Majd az oláhok és az oroszok földesuróságát is ezzel szemben a magyarság területvesztését állította szembe. Ezek az adatok megdöbbentő képet tárnak a székelység helyzetéről. Foglalkozott az erdélyi magyar birtok pusztulásának okával, a

birtokpolitika két főcéljával, a városfejlesztés és birtokpolitika viszonyával, a közbirtokos osztály megmentésének szükségességével és végül a székelység ügyét a hatalmas O. M. G. E. jóindulatába ajánlotta, mint a mely egyesületnek a tiszti székely kongresszus is köszönhető volt.

— **Házasság.** Petrovsky Mihály kir. állatorvos f. hó 26-án vezette oltárhoz Demeter Annuskát, Csikszereci. — Borcsa Gergely helybeli főgimnáziumi tanár jegyet váltott dr. Kolonics Dénes orvos leányával, Violkával.

— **Tusnádfürdői közgyűlés.** A csikszereci gyógyfürdő birtokosai szövetsége Tusnádfürdőn, június 1-én délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés intézkedik a fürdő kezeléséről, a lemondott dr. Szafrán János helyett új fürdőorvos választ, megejtik továbbá az elnök, alelnök és két igazgatósági tagnak a választását, végül tárgyalják a gyógycsarnok bérbeadását. Értesülésünk szerint elnöknek Vajna István ügyvezető alelnököt egyhangulag választják meg.

— **A maroshevíz-borsák-tölgyesi automobiljárata.** A kolozsvári postaigazgatóság az alispáni hivattal közölte a kereskedelemügyi miniszter azon leiratát, hogy a megtartott műszaki utbejárás szerint a maroshevíz-borsák-tölgyesi ut egyes szakaszai a nehéz gépkocsikkal való egész évi közlekedésre nem alkalmasak, miért is a tervezett maroshevíz-borsák-tölgyesi állandó automobiljárata nem vezethető be, legfeljebb csak a fűrdőidény alatt közlekedő időszakos járat létesíthető a jövő év folyamán, ha a járat által igénybe veendő utasok az automobil közlekedésre alkalmassá lesz lehet.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Koós Ferenc kézdívársárhelyi városi állatorvos ideiglenes minőségű díjazatlan állatorvosgyakornokká nevezte ki.

— **Köszönet nyilatkoztatás.** A helybeli plebánia hivatal hálás köszönetét fejezi ki az önkéntes tűzoltó zenekar parancsnokának a tűzoltó zenekarnak az urnapi körmeneten való, az ünnepély fényét és hatását emelő sikeres közreműködéséért. Hazaflis tisztelettel dr. Szekeres József plebános.

— **Hivatalvizsgálat.** Hétfőn és kedden Gyalóky Sándor főispán, dr. Eithea Gyula vm. aljegyző és Farkas Imre pénzügyi számvizsgáló kitérőben a felcikli járási főszofigabirodás ügy- és vagyonekezelését megvizsgálta.

— **Halálozás.** P. Orbán István Bertalan Szent Ferenc-rendi áldozat 73 éves korában meghalt Csiksomlyón.

— **Doktor utrinisque juris.** Dr. Baróti Sándor csikszereci kir. törvényszéki joggyakornokot f. hó 24-én a kolozsvári tudományegyetem tanácsa a jogtudományok doktorává avatta.

— **Tennispálya megnyitása.** A helybeli honvéd tisztikar tennispályájának megnyitása f. hó 25-ére volt tervezve, azonban az esős idő miatt elhalasztották. A pályán azóta minden nap foly a játék és a tisztikar szívesen lát meghívott vendégeket.

— **Kinevezés.** A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Ráduy Ferenc jogszorgolót díjas gyakornokká nevezte ki a szolgálat tételére a szolnoki kir. járásbírószékhez osztotta be.

— **Szerencsétlenség az erdőben.** Darvas Gábor csikszereci kir. közgyűlési elnök f. hó 26-án súlyos baleset érte a csikszereci erdőben. A mint fátal megrakott szekeren az erdőből haza felé tartott, szekere az ut egyik szakadásába került, a melyet a mint a szekerebe fogott lovak kirántották, a szekeren ülő ember az egyensúlyát elvesztve, leesett a szekerről és oly szerencsétlenül, hogy a szekér keresztül ment rajta. Ennek következtében oldalán és fején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy felgyógyulásához alig van remény.

— **Házasság.** Csikszereci Szabó Albert, budapesti királyi közjegyző és desfalvi Patáky Krisztina, volt özvegy Ferenc Gyuláné, Magyarországon házasságot kötöttek.

— **A fogarasi árvasszéki elnök találmánya.** A hivatalos lap május 21. száma közli, hogy Bocskor Ádám fogarasi árvasszéki elnök „Saluzás betonpatakhöz” című találmánya szabadalmat nyert.

— **Az Üzleti záróra szombaton.** A Szociálpolitikai Szemle azt a hírt közli, hogy a kereskedelemi kormány a záróra-törvény eredeti szövegét, mely szerint a vasárnap és ünnepnap előtti záróra hat óra lett volna, olyképp módosítja, hogy az üzletek szombaton este tíz óráig lesznek nyitva tarthatók.

— **Vasut a tölgységi soroson.** Az erdélyi városok körében nagy mozgalom indult meg azért, hogy a kolozsvári-tölgységi soros közti utvonalon a kormány építtesse ki az államvasuti fővonalat, amely Magyarországot kötne össze Odesszával és a Fekete tengerrel. Kolozsvár város törvényhatósága már feliratot intézett ez irányban a kormányhoz, most pedig a feliratot megküldte az összes erdélyi városoknak hasonló mozgalom megindítása céljából. A vasutvonal létesítése óriási előnyt jelentene az ország közgazdasági viszonyaira nézve. A feliratot pártolás végett Csikvármegye törvényhatósága most kapta meg.

— **A szerencsés pásztor.** Sebestyén Péter gymezközéplaki lakos, ki Csikplococán pásztorkodik, f. hó 22-én a csikplococai határban egy farkas-barlangba bukkant. A barlangba bemászott és meglepetésére kilenc egészen kicsiny farkaskölyköt talált. Az anya épen távol volt és így küzdelem nélkül vette magához a néhány napos farkaskölyköt. Szombaton az alispáni hivatalnál egy tarisnyában mutatta be a kilenc darab farkaskölyköt, melyekből ekkor már csak három élt. A szerencsés pásztor összesen 342 koronát kapott a kis fenevadakért, ami bátorságának illő jutalma.

— **A kézdívársárhelyi törvényszék áthelyezése.** Háromszék vármegye törvényhatósága szombaton tartott közgyűlésében erős küzdelem után, néhány szótöbbséggel a kézdívársárhelyi kir. törvényszéknek Sepsi-szentgyörgyre való áthelyezése mellett foglalt állást. Az utolsó szót a miniszter mondja ki.

— **Feltartóztatott székely kivándorlók.** A napokban jó fogást csinált a csáktornyai határrendőrség, mely nem kevesebb, mint százötven, tulnyomó részt hadköteles kivándorlót tartóztatott le. A kivándorlók közt Csik, Udvarhely, Háromszék vármegyékből is sokan voltak. Az antwerpeni, rotterdami és hamburgi kikötőbe akarták vinni a kivándorlókat, akiket Muraszerdahelyig vonaton vittek és onnan gyalog akarták kiszökíteni Luttenbergbe.

— **Szavashatnak a tagdíjhátralékosok.** A kereskedelemi miniszterium egy alapszabály jóváhagyásával kapcsolatban kimondotta, hogy az ipartestület tagjainak szavazati jogát tagdíjhátralék címén korlátozni nem lehet. Az ipartestületek országos szövetsége a döntés megváltoztatását kérte, mert a szavazati jog megvonása az egyetlen mód arra, hogy az illető mértékben felszaporodott tagdíjhátralékokat csökkenteni és a tagdíjbeveteleire utalt ipartestületeket fenntartani lehessen. Az érdekelteket ipartestületek ez ügyben küldöttséget is akarnak menesztetni a miniszterhez.

— **Az új pénzügyigazgatóság.** Értesülésünk szerint az eddigi megállapodások értelmében a csikszereci pénzügyigazgatóság működését 1914. évi május 1-én feltrétkül megkezd.

— **Státusi képviselő választása.** Csikszereci város rom. kath. hitközsége f. hó 24-én választotta meg a státusgyűlési képviselő választókat. Csikszereci kiküldött dr. Ujfalusi Jenő polgármester, Zsögdről Salló Albert tanító. A választást a mai napon ejtették meg és ennek eredményeként dr. Kovács György ügyvédet és dr. Márton László főszofigabirod státusgyűlési képviselőnek választották meg.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Títok.

Szerelmesnek el ne áruid:
Szivedben égsz utána
Mert hűséges nagy szerelmedért
Gúnyal, dacolva járna.

De tégy úgy mintha érdekelne
Sok minden a világon:
Hogy szemekkel gyönyörködöl
Száz és ezer leányon.

Igy ó jön majd futva tehozad
Virág öledbe hullva
Óh légy hát okos, bölcsen szeress
Ne könyörögve, sirva.

Mátrai Ferenc Béla.

„Csiksomlyó irodalomtörténeti jelentősége”.

Irtá: Agner Béla.

Fenti cím alatt Szilávik Ferenc a Cs. H. május 24-iki számában arra a megállapodásra jut, hogy Csiksomlyót könyvtárán, nyomdáján kívül főleg lakodalmi és misztérium játékaik teszik irodalomtörténetileg nevezetessé.

A könyvtár egyike a legbecesebbeknek, mivel igen értékes gyűjteménye a régi magyar irodalomnak. Nem kevésbé gazdag, de rendezése és feldolgozása váró a kéziratára. A csikli klastrom könyvtára őrsi Bánffy (Coelius) Gergely plószendi szerzetestől Szent Agoston Reguláinak magyar fordítását, mely a legrégebb magyar nyelvű nyomtatványok közül való 1537-ből. Ez unikumot mintegy kéteszer koronára becsülte Ferencz Zoltán egyetemi tanár. Számos adatot tartott fenn a Losteiner atya Annalése is, különösen a székelység történetét illetőleg; tartalmazza még a székely róvás írás abc-jét, melynek leg-

regőbb emléke 1501-ből Csikszentmiklósról származik.

Ugyancsak megírása vár a zárda nyomdájának története. Tankönyvek, hitbizalmi munkák egész sora lát itt napvilágot. Mondhatnók a zárda elégtit ki a székelység zsellemi szükségletét, Itt adja ki pl. Haller János 1682-ben Korneus Jakab után készült művét, mely „Pays, a békeségesség türesnek Paysa...” címet visel. E munka vallásos tartalma mellett hevesen támad azok ellen, akik anyanyelvüket elhanyagolják, szegőnynek s a tudományokra meg nem felelőnek tartják.

Mindezeknél fontosabb és az iskolai szin játékokkal egyenrangú, ha még nem jelentősebb Kájoni János ferencendi szerzetes műkődése. Erdemei a kath. énekköltés és zeneeszerzés terén még nem mentek át az irodalmi köztudatba. Ráduy Simon csiksomlyói tanár kéziratban maradt munkája alapján Seprődi János foglalkozott röviden Kájoni irodalomtörténeti szerepével; tanulmányt azonban inkább a zeneeszerző szerzetest állítják elének. Ezeknek figyelembevételével szentelünk egy-két sort a nagy buzgórságu, eok oldalú két emlékének, aki szűkebb hazájában oly szerepet töltött be, mint Pázmány Péter a nagy Magyarországon.

Kájoni János („de Klu-kajoni”) 1629-ben született a kolozs megyei Jegenyén, gör. keleti vallású családból, de a testvérét Juditot már Csikszereciába hozza feleségül nemes Rácz István. Kájoni Somlyón végezte iskoláit, s itt tett ünnepélyes fogadalmat 1649-ben. Hat év múlva Nagyszombatban pappá szentelték. Korán hozzá kezd az irodalmi műkődéshez s egyúttal a rend kormányzásában is tevékeny részt vesz, különösen az 1661-iki tatár dúlás után, mikor Csiksomlyón, Mikházán és Szárhelyen rendre építi újra a rendházakat, templomokat és orgonákat. Ugyanez helyen házfőnök, majd a csikli, 1675-

iki rendgyűlésen custos lesz s a következő évben utódlási joggal meg püspöki helynöknek is kinevezi a szentezék, sőt 1678-ban az erdélyi püspökség betöltésére is teledőlték, de Kájoni a szerzetben maradó könyvei mellett, 1681-ben nagy ünnepek között szenteli fel a moldovai helynökkel a csiksomlyói templomot, s utána néhány évre, 1687. ápril. 27-én, mint szárhelyi házfőnököt szőlítja el a halál.

Zivataros időkben élt, de ugy Erdélyben, mint Magyarországon nagy hírnévre és megbecsülésre tett szert. Kiváló példája a szerzet vallási türelmességének és nagy tekintélyének a Ceglédi István, kassai produkátor esete. Or bebörtönözték a Wesselenyi-léle összeesekülés után megindult vallási üldözések közben, mivel azzal vádolták, hogy Erdélyben azért járt apafy Mihály fejedelemnél, hogy segítséget vigyen az üldözött protestánsoknak. Apafy a Ceglédi megmentésre Domokos Kázmér ferencendi szerzetes püspöktől Kájonit kéri küldöttségbe. A szerzet teljesíti is a fejedelem kívánságát, de eredményt nem tudott elérni.

Seprődi a Ráduy tanulmánya alapján a következőleg állítja egybe a Kájoni műveit:

— 1. *Aranyos ház.* Ez a Kájoni első és nagy népszerűségnek örvendő ének és imakönyve (1676).

— 2. Kéziratban maradt a *Hortulus Devotionis*; Somlyón készült és válogatott imákat és énekeket tartalmazott.

— 3. *Calendarium* a 1678-ban nyomtatásban is megjelent; megvan a kézírata is.

— 4. Ugyancsak kézirat *Rendtartása* a rendi előjárók jogairól és kötelességeiről.

— 5. Nevezetes természetrajzi szempontból. *Magyar herbariuma*, melyet rajssokkal illusztrálva egy orvosi könyvhez írt függelékül. Fontos a népies növény és gyógyászati elnevezések miatt.

— 6. Emlékezik még egy *Nagy Magyar Herbariumról* is, mely a könyvtárból eltűnt.

— 7. Régi mód szerént való *Székely ABC*-je 1673-ból a róvás írás ismertetését nyújtja.

— 8. Nevezetes munkája, mely valódi emlékirat számba megy a *custodia története 1650-től 1643* ig. Igen becses adatokat foglal magában a XVII. század politikai és vallási viszonyaira nézve. Ebből merítettek a rend későbbi történetiről is, főleg Losteiner.

— 9. Kézirat predikáció gyűjteménye hiányos, mivel sokan használták.

— 10. Legnevezetesebb műve a *Cantionale Catholicum*, melyben régi és új deák s magyar ajtások egyházi énekeket, dícséreteket, szoltárokat, litániákat bocsátot közre. Volt szövegkiadása és egy hangjegyes is a kántórok számára. Az 1676. 1681. 1685. 1719. és 1805-iki kiadások tanuakodnak nagy kedveltségéről. Legújában a boldogult Tima Dénes fáradozott a dallamok összegyűjtésén és saját alá rendezésén. Ugy látszik, hogy halála a nemes szándékot meghiusította.

— 11. Igen gazdag és korának alapos irodalmi ismretéről tesz vallomást kézirat *Latin és magyar versgyűjteménye*, melyben nemcsak himnuszok, szoltárok fordulnak elő, hanem Fenei Mihály, Nyéki Veress Mátyás költeményei is, meg egy Comico Tragédia, sőt még Balassi verseit is bele akarta venni a tervezet szerint. A fordítások mellett Kájoni több eredeti költeménye is olvasható.

— 12–14. A *Cantus catholici* 1650-től himnuszokat és miseénekeket tartalmaz, nem különben az *Organo-Missale*. Az egyházi koncertzene kezdeményezője Ludovico Vidana alaján írja a *Sacri Concentus*-t 1669-ben.

— 15. A *Kájoni kódex* nagy renegyűjtemény, melyet Szergey Mátyás atya kezdett írni és Kájoni folytatott, valószínűleg a haláláig. E

A csikmegeyi ifjuság kedvelt szabója

Sámson Manó uri divatterme

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 3. szám. Kereskedelmi és Iparkamara volt helyiségében.

A londoni nemzetközi kiállítás aranyéremmel kitüntetve. — Városi és kerületi telefon-szám 798.

Elvállal vidéki megrendeléseket és a legrövidebb idő alatt azokat elkészíti. Választás végett ruhaszövet mintáit szívesen megküldi. Rendelésnél a legjobb egy használt ruha beküldése, mely után a legizlésesebben készít bármily kivitelű ruhákat. Szolid és pontos kiszolgálás! — Jutányos árak!

— **Előki vizsgálat.** Ribicey Ferenc kir. törv. elők a gyergyószentmiklósi járásbíró-ságna a szokásos évi vizsgálatot a napokban tartotta meg.

— **Prohászka püspök a cselédkérdésről.** Székesfehérvárról jelentik: A katolikus háziaszonyok egyesületének közgyűlésén dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök beszédet mondott a cselédkérdés megoldásáról. A cselédkérdés megoldása kétféle módú, — mondta — a jó cseléd és a jó háziaszonyon. Jó cselédet az egyesület feladata nevelni, a háziaszony feladata pedig méltányos, igazságos álláspontra helyezkedni a cselédekkel szemben. A cseléd épp úgy, mint a társadalom bármely más munkásszálya, nem elégszik meg többé azokkal a keretekkel, amelyeket a regmúlt idők állítottak fel. Két be kell látniok a háziaszonyoknak és csak ennek belátása mellett várhatják el, hogy az ember-ségek bérék és a jó bánásmód fejében lelki-ismeretes, jó cselédet kapjanak.

— **A csiksomlyói tanítóképző ünnepe.** F. hó 23-án délután a csiksomlyói kegytemplomban Bálint Lajos főesperes végezte a tanítóképző kongregánstá jelöljeinek feladatát, amit a képzőintézet nagytermében nagyszámú közönség jelenlétében fényesen sikerült ünnepelni követett. Mint mindig, ugy most is Domanyácz Péter képezési tanárnak köszönetét a ritka műveltséget, melyet a zene- és énekszámoknak az ifjuság által való művészi reprodukciójával lop be lelkünkbe. Az ünnepély kiemelkedő pontjai kiváon az ének- és szepaszámok voltak. Ezek közül Rákóczi Rodostóban Várdai A.-tól c. melo-dramát művészi zenekisérlete és Ráduly Béni IV. éves növ. nagy hosszúságot elérő aza-valásáért a közönség színi nem akará taps viharja követte. Az ünnepély fényes sikerének biztosításában sokra érdemeket szerzett Gal Ferenc IV. éves növ. a kongregáció prefek-tusa, ki a világboldogító keresztény világlátást helyezte fölébe a társadalom bomlasztó, szab-dakómvias irányzatnak; nemkülönben Bar-dócz István IV. éves növ. „A kongregáció és a mai társadalom” c. felolvasásával. Az ün-nepély lélekemelőt harmonizált Bálint Lajos főesperesnek az ifjusághoz intézett lendületes, magas ríptil szavai egészítették ki.

— **Tanulmányi kirándulás.** F. hó 20-án Csató János és Sasivik Ferenc főgimn. tanárok vezetése mellett tanulócsapat kiránduláson vet-ték részt a helybeli főgimn. IV. osztályának növendékei. A kirándulás színhelye Gréces volt, hol az ifjuság növénygyűjtéssel eleveni-tette meg természetrajzi ismeretét. Az ismeret mélyítésén kívül más cél is vezette derék tanárainkat. T. i. a természetismeretnek az ifjuság lelkében való felébresztése; megléve-gyöződve arról, hogy a beáradásos való ter-mészet a legnagyobb mester a szép iránt való érzés fejlesztésében s hogy éppen ezért eh-hez a mesterhez kell iskolába küldünk mi-nél gyakrabban tanítványainkat.

munkát Sepródi neveste el Kájoni kódexnek s kiváló értéket abban látja, hogy átmenetlül szolgál Tinódi és társai „VI. század dal-lamaitól Palóczy Horváth Adam XIX. eleji éne-keihez s rámutat arra, hogy bármily vissza-sen esék is, ki kell maradnunk, hogy a ká-joni codex adalékaiban, jóllehet a közölték nagy részének magyar vonatkozása és magyar eredete kétségtelen, hiába keressük azokat a különös vonásokat, melyek eddigi elméletírónk szerint a magyar zenét a világ zenétől meg-különböztetik.” (Irod. tört. költ. 1909. 423. l.) Ez a kódex az első biztos, pontos írásu (ta-bulaturás írás) munka a régi magyar zene megismeréséhez.

16—17. Kájoninak tulajdonítanak még egy *Antiphonarium Romanum*-ot is 1649-ből. Ha-sonló egy magyar vonatkozású *Hymnarium*, melynek nyoma vesszét. Kéziratban hangyenes művel még lappanganak egyes zárdákban, s csak az első fele származik Kájontól egy latin mise-énekkönyvnek.

E leltári felsorlás maga ékes bizonyítéka a Kájoni hatalmas munkabírásnak. Nevezetes hely jutott neki a katolikus énekköltészetben s még fontosabb a zeneesztésben. Korának legtanultabb írói közé tartozott. Zenét tartal-madó művel közt a vallásos dallamok közt nemzetközi táncokat s az egyházi műzene ter-mékéi között népies irányú motívumokat is megörözt. A Kájoni kódex tudományos, etno-logiai jelentőségét fokozza az, hogy eddig más kódex nem került elő, mely oly bőveges és megbízható adatot szolgáltatna a primitív né-pelek zenére, mely kiterjedt a magyar, oláh és cigányzenére is. Már szét jó utalást nyújt arra, hogy olasz, francia, német műzeneszerzők ho-gyan táplálják a magyar zeneköltést.

Kájoni bár „valachus”-nak írja magát, olábul nem írt semmit, de a Cantionaleban említi, hogy „édon Hasánom akartam szolgálni”. Olyan kiváló alakja, bár még tovább is ismerve, az irodalomtörténetnek, hogyha Csiksomlyó ez irányú jelentőségéről szólunk, őt említenél nem hagyhatjuk, hiszen az erdélyi franciská-nosok legnagyobb embere volt s csak magát becsülte meg a rend is, ha Ráduly Simon fáradságosan egybeborított Kájoni életírását kiadta.

— **Társadalmi tevékenység a nevelés, közoktatás és közgazdaság ágazataiban cim alatt Gyerkos Mihály székelyudvarhelyi igaz-gató-tanító a szülői, tanítói és közügyi tőren működők számára közhasznú utmutató köny-vet írt s azt a közeli napokban sajtó alá ren-dezi.** A család és iskolai nevelés-oktatás, va-lamint a társadalmi tőren való eredményes munkálkodás kulforrása esen munka, melynek értékes voltát, gyakorlati hasznát biztosítják szerzőnek a tanítói és társadalmi közéletben kézen forgó más munkái is. Előfizetési ára 2 korona. E social-pedagógiai munkára már csak azért is érdemes szerző-kiadónál előfizetni, hogy a nyerhető jövedelemmel fedezhesse a tanítók társadalmi gyogyfűrdőjének szervezési költségeit.

— **Tanítók fűrdője.** Nagy arányú, or-szágos mozgalommal indult utjára a Tanítók Fűrdője Részvénytársaság szervezése egy év-vel előbb oly célból, hogy az, az alakulás után megvegye s Magyarország tanító és a nagy közönség számára tovább fejlesztve ki-építse, o'cső gyogyfűrdőjévé, továbbá gyer-meknyaraló telephelyé tegye székelyudvarhelyi Szajka fűrdőt. Az alakuláshoz megkivántató részvény mennyiség össze is jött, de a rövid záros határidő letelte miatt a részvénytársasá-got már nem lehetett akkor megalakítani. Miután ezen actió iránt az országos érdeklő-dés azóta nem csak nem csökkent, de ugy-szólv napról-napra fokozódott: Gyerkos Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító és alapító társai most újra munkát alá vették a szer-vezkedés ügyét és új alapítási tervet kibő-vevényezéssel gyűjtik össze a részvényjegyzéseket. Egy részvény ára az 1 korona alapítási költ-séggel együtt most is csak 26 korona és bárki jegyezhet tetszés szerinti mennyiségű rész-venyt s annak értékét egy év leforgása alatt bármilyen kis részletekben fizetheti. A rész-venytársasági szervezkedést nagyban elősegí-tik eladó tulajdonosok asszal, hogy csak a vé-telár 2/3, részére kivánnak idegen részvény-jegyzéseket, a többi; sülkség esetén, magok fogják biztosítani. Minthogy a fűrdő és az actió életképességét legjobban ismerő Udvar-hely vármegyei tanítósz. teljes lelkesedéssel és anyagi erejével áll az ügy támogatására, s ezt a napokban gyűlési határozatokkal is dekumentálta, s hogy az előbbi részvényjeg-yzők szilárdan megtartották az újabb szervez-ke-dés számára is részvényjegyzéseiket, a Tanítók Fűrdője Részvénytársaság megalaki-tása biztosítva van és pedig annál nagyobb eredménnyel, mentől többen csatlakoznak újabb részvenyt jegyzők és a villatellék cél-jára kiharcolandó 45 holdnyi területből tele-kvásárlásra jelentkezők. Tanítók fűrdőjét különben bérleti alapon már május 1-én meg-nyitották. Ugy a fűrdő, mint a részvénytársaság és az eladó parcellák ügyében bármilyen irányú felvilágyításal készséggel szolgál Gyerkos Mihály igazgató Székelyudvarhelyt. Tanogtatására ajánljuk ezen életrelvő moz-galmat a hazai tanítócsapatnak és hathatós párt-fogásába a nagyközönségnek is.

— **Szabó és asztalos ipari mester tanfolyam Ditróban.** A szabó ipari mester tanfolyam folyó hó 13-án kezdetét vette és folyik rendezés. Trib József kolozsvári szak-tanítóban igen ügyes oktatóra találtak a ditrói iparosok. Az asztalos mester tanfolyam szin-tén folyó hó 19-én vette kezdetét, asztanító János Albert.

— **A tanítói törvények szentesítése** A tanítói fizetésrendezési javaslatokat szen-tesítette a király. A hivatalos lap közli az új törvényeket a szentesítési záradékkal ellátva. Az első az 1913. évi XV. t.-c. Az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek ren-dezéséről, a második az 1913. évi XVI. t.-c. A községi és hitelezési elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szól.

— **A tagosítási eljárás megkönnyítése.** Az 1908. évi VII. és XXXIX. t.-c. végrehaj-tása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek értelmében minden tagosítási kérs benyujtá-sakor a tagosítási kérelmezőnek igazolni kell, hogy 500 korona biztosított bírói letéthe he-lyezett. Miután ezen összeg befizetése nem egy esetben tartotta vissza az érdekeltséget a tagosítási kérelmező előterjesztésétől, a ma-gyar kir. földmiv. miniszter a vármegyei gazd. egyetlethez intézett legújabb körrendeletében oda nyilatkozik, hogy minden olyan esetben amikor a tagosítási kérelmező előterjesztésének gazdaságilag indokolt voltát az illetékes gaz-dasági egyesület igazolja, az 500 korona biz-tosított befizetést mindenkor igazolni kell, fel-hívja az egyesület, hogy amikor az érdekel-tségek az elengedés végett hosszú fordulatnak, terjeessé a kérelmet haladéktalanul fel, hogy hozandó elhatározásáról ugy az érdekelteket, mint az illetékes kir. törvényeseket megfelle-olően kövvelenül értesithessen. Megemlíti egy-uttal, hogy a tagosítás eszméjének népszere-lítésére érdekében folytatott propaganda céljaira megfelelő számú ismertető fűzet áll a gazdák rendelkezésére.

— **A csikszeredei új elemi iskola.** A csikszeredei rom. kath. hitközség legutóbbi gondnoksági ülésén merült fel az eszme, hogy az állandó panasz tárgyát képező csik-szeredei elemi iskola helyett — az eddig ter-veztet kibővítéstől eltérőleg — újat építsenek. A napokban Buda-budapesti mltéptés, ki

a helybeli közkórházat is megvizsgálta, az elemi iskola épületét említknek és egészségtel-lennek találta, mely a kibővítésre egyáltalában nem alkalmas. E szakértői vélemény folytán Dr. Ujfalusi Jenő polgármester hétfőn délután értekezletre hívta össze a tanügyi barátait, kik között megjelent Lengyel Róbert kir. tan-felügyelő is. Az értekezlet elhatározta, hogy az elemi népiskola jelenlegi épületének elle-nében a város vásárol a készülő piactéren egy minden tekintetben alkalmas telket s ez-el szemben csupán az államnak átengedett iskola visszabocsátásához ragaszkodik. Fel-iratilag kéri a vallás- és közoktatásiügyi mi-nisztert, hogy a város által felajánlott telken építsen egy, a célnak és Csikszeredea város igényeinek megfelelő elemi népiskolát, mely-nek legalább is tíz tanteremmel kell bírnia, hogy a tanulók befogadására és elhelyezésére elegendő legyen. Csakis ezáltal lenne meg-szűntethető a jelenlegi mízerabilis állapot, melyet megszüntetni új iskola építésével, a kultusz kormány köteleessége.

— **A mosi.** A f. hó 28-iki számával iga-zán megvoltunk elégedve. Ugy a képek kivite-le, mint azok tárgya, nem hagytak semmi kívánni valót. Az érdekes számokkal ezuttal kissé részletesebben foglalkozunk. Így például nagyon szép volt az Udvari intrika c. dráma, melynek tartalma röviden a következő: Schmidt optikus leánya Elza és dr. Brinck, aki tulaj-donkép nem más, mint Balduin trónörökös, szeretik egymást. A trónörökös hazahívják, mert az öreg uralkodó már halálos ágyán van. Mikor az udvarba érkezik, nagybátyja az agg uralkodó kéri, hogy egy okiratot vegyen ma-gához. Ebből az okiratról Balduin trónörökös megtudja, hogy az agg uralkodónak egy tör-vénytelen leánya van és kívánja, hogy őt Bal-duin feleségül vegye. Két Lentalsbach grófú is megtudja és hogy legelőbb vágját, t. i. hogy leányát Leoniet Balduinnal összeházasítsa, el-érje. Leoniet mutatja be az uralkodó leányá-nak. Balduinnak nagyon fáj Elzát elhagyni, de nem tehet másként. Az esküvő napján Elza véletlenül a kastélyba ment és a templomba jutott, akkor, amikor Balduin és Leoniet össze-estekeni akartak. Amidőn a grófú megpillan-totta Elzát, aki tulajdonkép az uralkodó — aki eközben már meghalt — leánya volt, össze-estet és meghalt. De még halála előtt kijelen-tette, hogy Elza az elhunyt uralkodó leánya. Így Balduin örömmel és boldogan ölelte át jegyeit Elzát. A dráma szövegnél-sebb jele-nyetekben bővelkedik s midőn a közönség fel-caigázott érdeklődése a tetőpontra hág, a szerző egy merész komponálással oldja meg a történetet. Elza ugyanis kit időközben elzár-tak, keresztüljutott a kriptá labirintusán, épen azt az ajtó szakítja fel, hogy a szabadba jus-son, amely az udvari kápolnában az oltárké-pet tartotta, ugy hogy a titokzatos megjelenés-től kétszeres a násznép rémülte. A darabnak ilyen való megoldása — hogy a hős végre is diadalalmaskodik — közönséget is ki-elégítette. A „Technikai kísérletek” pompás kivitelű képekkel bővelkedett, az utolsó szám pedig, mint rendezés, most is meghozta a de-rült hangulatot. Polidór ugyanis csak álmban volt az öngyilkosok klubjában, a képeletében átélte borzalmak tehát nem rémület, hanem jóízű kacagást váltottak ki. Május hó 31. és június 1-i műsor a következő: 1. Egy fűstös történet, humoros. 2. Szenvedély rajbai („Treff-Bube” szenzációs dráma az előkelő társaság-ból 4 felvonásban, 1860 méter hosszú. Rövid tartalma a következő: Már vége a fűrdősze-zonnak, Berlinben megnyílnak a színházak, s a circuszok is. Az egyik circuszban a Diatello testvérek tartják lázban a közönséget, gróf Lynden és felesége is végig nézik azt a halál-felelmes produkciót, amelyben a fiatalabb Diatello egy kártyacombmagból kihúzza a makk alsót, s aztán a szíve föl tartva, az idősebb Leo, Könnyedén atólvi a kártyát. A grófúot megragadja e mutatvány, megveszi a testvé-rök arcképet és sokáig gyönyörködik a fiatal Francesco bátor vonásaiban. Egy sétatokcszás alkalmából a kocsiából kiejti a napernyőjét, s az éppen arra estől Francesco átadja azt neki. A gróf távollétében Francesco a grófnőnél tea-zik; mikor a gróf visszatér, neje assztalán egy megkezdett levelet talál: „Édes Diatellom!” A gróf Francesco btyát találja csak otthon, s az magúra vessi öcséce vétkét: megvere-kszik a gróffal, aki megbeszéli, s kórházban ágyán kijelenti, hogy válik nejétől. Leo most igyek-szik öcsését megszabadítani aszerelmétől föl-keresi a grófnőt, s visszakéri tőle Francescot. A grófnő gyótródrve keresi a kivésztó utat, s Francesco keresse, könyörgése végre megindítja: az övébe illától róssa less a jel, hogy elhatá-rozza magát, s követi a grófnőt Angliába, a mai, utolsó előadás után. Leo az előadás után lemet kiabrándítani igyekszik Francescot, aki előtérbe esziklik, hogy abba hagyja a játékok. De titokba mégis övébe tűzi a róssát, amit Leo már előbb odavette látott az asztalon. Az aréna tombolva várja a két Diatellót, taps fogadja érkezőiket, s Francesco ledobja a kabátot. Leo megdöbben: az övébe ott virit a vörös róssa. Az életre esküldött, s meg-eszeget esküjét! Elhangzik a lóvéa, az aréna egyetlen harcosa, a közönség kedvence, a ne-vető Francesco, holtan terül el a porondon. 3. amerikai rendezés. Vigjáték. 4. Polidór pár-fünye, humoros. Június 4-én újdonságnul szinre került: „A TIGRIS” nagy detektív dráma.

— **Meghívo.** A József kir. Herceg Sza-natorium Egyesület Csikszeredei fiókja idei rendezés közgyűlést: 1913. évi június hó 3-ik napján d. u. 5 órákor tartja a vármegyei há-kisebb tanácskozási termében. A közgyűlésen Egyesület központi Elnököre részéről Pakots József főtitkár fog megjelenni; s erre, va-lamint a tárgysorozat fontosságára való tekintet-tel hazafias tisztelettel kérjük, a t. tagokat, hogy a közgyűlésen mindannyian szíveskedje-nek megjelenni. Tárgysorozat: 1. Elnöki meg-nyitó. 2. Titkari jelentés. 3. Pénztárnok jelen-tése. 4. A lemondás folytán megüresedett, két alelnök és a pénztárnoki állások betöltése. 5. Indítványok. Csikszeredea, 1913. május hó 27-én. Hazafias tisztelettel Dr. Fejér Antalné alelnök. Dr. Imecs János titkár.

— **Reklamképek a moziban.** Akik ál-landó látogatók a mozink az utóbbi időben érdekes megfigyelést tehetnek. A térbes szű-neteket legtöbbször a folyóón töltötte a pub-likum, az elmúlt hetekben azonban anyyi ügye-reklamkép került a mozi vásznára, hogy szí-vesen benmaradunk még erre az időre is, gyönyörködni az ötletes és humoros hirdeté-seken. A kacagató és szellemes karikatúrákat Szultán János rajzolja, aki mint arra hivat: valóban olcsó és előnyös reklamhoz juttatja a kereskedő és iparosközönséget. Szívesen fel-hívjuk a figyelmet az ügyes rajzolóira, aki e néhány sikerült karikatúrájával is tanujel-ada rajzoló tehetségének, csak hálás és elis-merő közönségre vár, amely törekvését fel-kezelve, anyagilag is honorálja.

— **Vendéglátóvétel.** Úrv. Miklós Jánosné az Európa szálloda volt tulajdonosa f. é. jun. 1-én veszi át a Helvig-féle Nemzeti vendéglőt. Az ünnepélyes megnyitást jun. 7-én tartja. A jövővi vendéglő kezelésében bizonyára csak-hamar keresett találkozhelye lesz a közön-ségnek az egykor annyira kedvelt Nemzeti vendéglő.

— **A városi tanácsok eltörlése.** A készülőfélben lévő városi törvény irányelveiről nagyon kevés szívarog ki a nyilvánosságra. A napokban azonban megis tudomásunkra jutott anyyi, hogy a belügyminiszter:umban asszal a tervvel foglalkoznak, hogy az új törvénnyel a rendezett tanácsú városok tanácsait megszü-ntetik és a tanácsok testületi jogait a polgár-mesterre, mint egyes hatóságokra ruházzák át, aki egyéni felelősség mellett oly módon fogja a hatóságot gyakorolni, mint például a főszolgabíró a maga járásában. Erre az elha-tározásra, ugy tudjuk az indított a minisz-teriumot, hogy a számos oldalról felhangzó panaszokból meggyőződött arról, hogy a kisebb rend. tan. városokra a tisztviselői illetményeik fedezésére elegendő anyagi erővel nem rendelkeznek és így a tervbevitel reformnak voltaképen az az intenciója, hogy a rend. tan. városok költségeit apassza.

— **Németország mltárgya fogyas-tása a múlt évben.** Németország 1912-ben 560 millió márka 1910-ben 350 millió márka értékű mltárgyát fogyasztott. A birodalom mltárgya fogyasztásának emelkedése páratla-nul áll. Már 1910-ben azt hitték, hogy a to-vábbi emelkedés lehetetlenség, mert már ak-kor 107 kg. mltárgyát használt fel birodalmi átlagban szántóföld területén minden két hold-ján, mégis két év alatt több mint 20 millió márkával emelkedett a fogyasztás s így 1912-ben körülbelül 155 kg. különféle mltárgyát használt fel szántóföldjének minden két holdjára. Ennél elkéltésabban semmi sem bi-zonyíthatja a mltárgyázás nagyon is jövedel-mező voltát. Ezzel szemben Magyarország fél akkora szántóföld területen elhasznált 1912-ben nem egészen 20 millió korona értékű mltárgyát, a mely mennyiségből országos átlagban 15 kg. mltárgya sem jut egy katasztrális hold szántóföldre.

— **Mathusalemi kor.** Gyergyóbkáson folyó hó 20-án egy görög katolikus ember 120 éves korában halt meg. — Ha'altáig jó egészségben volt.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltófizlet Rész-venytársaság, Buda-pest, heti jelentése a tőzde-forgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1913 május 22.

A tőzde a legutóbb lefolyt hétben a szűkületesség jegyében állott. Az egész vona-lon a legnagyobb tartózkodás volt észlelhető és az irányzat lassanként ellanyhult, a vezető értékek árfolyamai pedig lassanként lemoroso-lódtak. Ennek oka egyrészt, hogy a külföldi helyi helyzetben a várt javulás nem állott be, sőt a balkáni szövetségesek vizsgálja és ebből keletkezhető újabb bonyodalmak még inkább tartózkodásra intettek. Másrészt a pénzüszve-nyok alakulása sem kielégítő, itt is a várt ja-vulás helyett inkább még fessültség mutatko-zik. Ezen okok ideérték elő a külföldi tőzsdék lanyhaságát is, ami szintén befolyásolta nálunk az irányzatot. Remélhetőleg a balkáni helyzet rövid időn belül mégis csak tisztázódni fog, ami a pénzpiac javulásával karöltve tán a tőzsdéi forgalomnak is új lendületet ad.

Az üzletlenség folytán nagybazzarú for-galom sehol sem mutatkozott és a vezető ér-tékek picán is előfordult árvaltozások kevés-küts eredményét képezték. Valamivel élénkebb-tűst fejlődött ki a helyi értékek közül a Kő-

szüti vaspálya tiszta és részvényekben, melyek átmenetileg jelentékeny áremelkedést értek el és bár az emelkedés nem volt fenntartható, árfolyamuk az előző héttel szemben magasabbban állnak. A helyi ipari papirokban alig volt fluktuáció, az értékekben, továbbá Póbusz vállalat részvényeiben némi forgalom fejlődött ki, valamint alacsonyabb árfolyamok mellett.

NYILTTÉR.*)

Értesítő!

Értesíteni kívánom vármegyénk nagyzárdmú közönségét, hogy Budapesten folytatott tanulmányaim után Csikszéprizen építészeti tervező vállalati irodát nyitottam.

Elvállalok új épületek felépítését azok terv és költségvetésének elkészítését, nemkülönböztetve átalakításokat és javításokat.

Kérem az építető közönség bizalmát, melyet olcsó, szakzerű és izléses munkámmal kiérdemelni legnagyobbat törekvésem leendő.

1-5
Ifj. Mihály András,
képesített kőművesmester.

*) E rovatban közöltékként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szám 501/1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszerepai kir. törvényszéknek 1912. évi 7. számú végzése következtében dr. Szanyog Mihály budapesti ügyvéd által képviselt Műszaki és Gépgyári r. t. budapesti cég javára 1500 korona s jár. erejéig 1912. évi december hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2300 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 gyalu gép. 2 motor, és 1 mosó gép nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszerepai kir. járásbíró 1913-ik évi V. 7. sz. végzése folytán 1500 kor. tökékövetelés, ennek 1912. évi szept. hó 25. napjától járó 6%, kamattal, 1/2%, vétődíjjel és eddig összesen 94 korona 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerepben leendő megtartására 1913. június hó 4-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszerepben, 1913. évi május 8-ik napján.
Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetés.

A Csikszerepai Ipartestületnek saját házába és év július 15-én üresedésben levő Casinói italterméshez kimerőt keresnek. Mindazon egyének, kik ezen állást betölteni óhajtják, pályázatokat homán június hó 8-ig írásba adják be, hol az erre vonatkozó felvilágosításokat esetleg feltételeiket is a pályás egyének megtudhatják.

Csikszerepa, 1913. május 24-én.

Filó Károly
ipartestületi elnök.

Tégla és cement cserép

Kapható: Trohán Bélánál
Csikszenttamáson.

Tégla 6 cm. vastag cserénként
36 korona.

Cement cserép cserénként 80 K.

7-10

Szám 493-1913.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a csikszerepai kir. járásbíró 1913. évi V. 533 számú végzése folytán dr. Körmendy Gyula ügyvéd által képviselt Országos monográfia r. t. végrehajtó részére, végrehajtást szenvedő ellen 115 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1950 koronára becsült ingóságokra a csikszerepai kir. járásbíró 1913. évi V. 533 számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfogaltató követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerepben leendő megtartására határidőül 1913. évi június hó 3-ik napján délutáni 1/4 órája kitűzték, amikor a bíróilag lefoglalt ingók és pedig lovak, kocsi, könyvszekrény stb. a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóság vételárától a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttől írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fősúlyára fognak utaltatni.

Kelt Csikszerepa, 1913. évi május hó 13-ik napján.

KERESZTES GYULA,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 332-1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a székelvudvarhelyi kir. járásbíró 1912. évi Sp. I. 799/2 számú végzése következtében dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Landau Zsigmond csikszenttamási javára 107 korona 76 fillér s jár. erejéig 1913. évi április hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogaltatott és 605 koronára becsült következő ingóságok u. m. kocsi, deszka, széna és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszenttamási kir. járásbíró 1913-ik évi V. 190/1. számú végzése folytán 107 kor. 76 fill. tökékövetelés, ennek 1912. évi október hó 1. napjától járó 5% kamattal és eddig összesen 84 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Csikszenttamáson közönségen végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi június hó 4-ik napjának délutáni 6 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszenttamáson, 1913. évi május hó 21. napján.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 436-1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszenttamási kir. járásbíró 1913. évi Sp. 162/2. számú végzése következtében dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Bálint György csikszentgyörgyi javára 206 korona s jár. erejéig 1913. évi április hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogaltatott és 750 koronára becsült következő ingóságok u. m.: tehén és faragottfák nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszenttamási kir. járásbíró 1913-ik évi V. 171/2. számú végzése folytán 206 korona tökékövetelés, ennek 1911. évi június hó 1. napjától járó 5% kamattal és eddig összesen 112 korona 88 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Csikszentgyörgy közönségen végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi június hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszenttamáson, 1913. évi május hó 21-ik napján.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 322-1913. vgrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszerepai kir. járásbíró 1912. évi V. 1374. számú végzése következtében dr. Révész Géza ügyvéd által képviselt Révai testvérek és társasága javára 450 kor. s jár. erejéig 1912. évi nov. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2100 koronára becsült következő ingóságok u. m.: locomobil nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszerepai kir. járásbíró fenti számú végzése folytán 450 kor. tökékövetelés és jár. a bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Gyimesközélpokon leendő ezközlésére 1913. június hó 4-ik napjának délutáni 1/4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszerepben, 1913. évi május hó 12. napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

314, 315, 313, 523,—1913.

vgrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszerepai királyi járásbíró 1913. évi V. 293, 267, 268, 707. sz. végzése következtében dr. Balázs Elek és dr. Fejér Leó ügyvéd által képviselt szárhelyi tak. pénztár és Emanuel Pach javára 300, 300, 300 és 15.000 korona s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3346 kor. 40 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszerepai kir. járásbíró fenti számú végzése folytán fenti tökékövetelés és járuléka bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerepben leendő ezközlésére 1913. évi június hó 13-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszerepben, 1913. évi május hó 27. napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Szám: 5137-1913. polg.

Hirdetmény.

A csikszerepai kir. törvényszék Dr Kovács Albert ügyvéd által képviselt Ifj. Kánya József részéről Csikborzsova község közbirtokosága tulajdonát képező szépvízi 1741 a tjkvben foglalt 1 rész 3 rend szám, — a szépvízi 3613 a tjkvben foglalt 1-17 rendez. ingatlanok arányosítása iránt beadott, a kir. törvényszéknek és Csikborzsova község előjárásánál megtekinthető kereset tárgyalására 1913. július 22 napjának d. e. 8 óráját tűzi ki, Csikborzsova községe házához, az érdekelteket birtokosokat a Budapesti közlönyben és a Csiiki Lapok című lapban megjelölt és a község, valamint a vele szomszédos községek előjárására által szokott módon közhírré teendő hirdetéssel megidései és közli, hogy a tárgyalás megtartására Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bírót kiküldi.

Kelt Csikszerepben, 1913. május 25-én a kir. törvényszék polg. zárt üléséből.

Jerzák János s. k., Demény Ferenc s. k.,
kir. t. elnök. elnök.

Egy kilenc lóerejű

Motor cséplő garnitúra

jó karban és hirtveves, lgyapju fűsülő gép szintén eladó.

Értekezhetni lehet Madéfalván

MESKÓ JAKAB URNÁL.

9-12

Szám 498-1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszerepai kir. járásbíró 1912. évi V. 163. számú végzése következtében dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Alcsiki bank Részvénytársaság javára 1000 korona s járuléka erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 3800 koronára becsült következő ingóságok u. m.: széna, juhok, lovak, tehénok stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszerepai kir. járásbíró fenti számú végzése folytán, 1000 korona tökékövetelés, és a bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerepben leendő megtartására 1913. június 14. napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszerepa, 1913. évi május hó 27. napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

NYOMDASZTANULÓNAK

felvétetik egy ügyes fiu,
ki legalább a középiskola
II-ik vagy III-ik osztályát
jó eredménnyel végezte,

VÁKÁR L.,
könyvnyomdájában, Csikszerepben.

Szám 5328-1913. polg.

Hirdetmény.

A Csikszerepai kir. törvényszék dr. Nagy Jenő ügyvéd kirendelt ügygondnok részéről Csikszentgyörgy község közbirtokosága tulajdonát képező Csikbánkfalvi 2696 és Csikszentgyörgyi I. r. 145 sz. tjkvben foglalt ingatlanok arányosítással kapcsolatos urbéri elkülönítése iránt beadott, a kir. törvényszéknek és Csikszentgyörgy község előjárásánál megtekinthető kereset tárgyalására 1913. július hó 21. napjának d. e. 8 óráját tűzi ki, arra Csikszentgyörgy községe házában az érdekelteket birtokosokat a Budapesti közlönyben és a Csiiki Lapok című lapban megjelölt és a község, valamint a vele szomszédos községek előjárására által szokott módon közhírré teendő hirdetéssel megidései és közli, hogy a tárgyalás megtartására Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bírót küldi ki.

Kelt Csikszerepben, 1913. május 25-én a kir. törvényszék polg. zárt üléséből.

Jerzák János s. k., Demény Ferenc s. k.,
kir. t. elnök. elnök.

A Japánok gyakorlati érzéke

azonnal feltűnő az új

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

BERSON

MÁTHÉ JÓZSEF

NÖI-DIVATKALAP ÉS KÉZIMUNKA NAGYRÁKTÁRA
CSIKSZEREDA.

Ujdonságok egyszerű, dísz- és gyászkalapokból. Valamint mindennemű kézimunka anyagokból nagy választék. Alakítások, javítások és megrendelések a legzölésesebb kivitelben készülnek. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

TANULÓ
leányok
felvétetnek.

Szám 4201—1913. polg.

2-3

Végzés.

A csikszeredai kir. törvényszék Csikvármegye közönsége részére a csikszeredai Magyar Királyi Földmives Iskola céljára Csikplocza község határában szűkséges és 3806. 3807/1. 3807/8. 3808—3820. 3677. hrszámok alatt előforduló ingatlanok kisajátítása ügyében a kisajátítási tervbe felvett ingatlanokra vonatkozólag;

tekintettel arra, hogy a kisajátítási iratok beérkeztek s azokból megállapíthatólag a kisajátítási terv jogerős határozattal helyben hagyott;

a kártalanítási eljárást az 1881. évi XLI-ik törvénycikk 46. §-a alapján elrendeli;

s annak megkezdésére Csikplocza község határában lévő újon épült Földmives Iskola épületébe s onnan folytatólag a helyszínére határnapul 1913. évi június hó 7-ikének délutáni 2 óráját azzal tüzi ki;

hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozat meghozatalát nem gátolja.

A kir. törvényszék a tárgyalás vezetésével dr. Szabó Alajos kir. törvényszéki bírót bizza meg, ki egy jegyzőkönyvvezetővel fenti időben a helyszínén meg fog jelenni.

A helyszíni tárgyalásra ugy a kisajátító Csikvármegye közönségét a vármegyei magánjavak igazgatósága utján mint az összeírásban foglalt tulajdonosok nem különben az összes telekkönyvi érdekeltek külön is megidézés tetnek.

A távollévők és ismeretlen helyen tartózkodásuak részére gondnokul dr. Gál József csikszeredai ügyvéd rendel-tetik ki.

A kir. törvényszék mindezekről hirdetményt bocsát ki, melyet Csikszereda város tanácsának és Csikplocza község előljáróságának 4-4 példányban a szokásnak megfelelő közhírré tétel végett azzal küldi meg, hogy a szabályszerű közhírré tételt igazoló záradékkal ellátott 1-1 példányt a fenti tárgyalást megelőzőleg három nappal a kir. törvényszéknek beküldeni kötelesek.

Ezen kívül a hirdetményt 4 példányban a kisajátító Csikvármegye magánjavak igazgatóságának is kiadja, hogy ezt a „Budapesti Közlöny” című hivatalos lapban egyszer, a Csikszeredában megjelenő valamelyik lapban pedig háromszor a kártalanítási tárgyalás határnapjág téteese közse s a közzétett igazoló lappéldányokat a kiküldött bírónak a helyszínén adja át.

A tárgyalás megtartása céljából ki szállási költségben Csikvármegye magánjavak igazgatósága által 100 korona less, a kiszállítás előtt ide befizetendő, mert különben a kártalanítási tárgyalás elmarad.

Kelt Csikszeredában, 1913. évi apr. hó 22-én tartott polgári zárt ülésében.
Jerzák János s. k., Dr. Szabó Alajos s. k.,
h. elnök. előadó.

A kiadmány hitelül:

CSATÓ PÁL,
kiadó.

A legjobbnak elismert
Emke linoleum

padló fénymás. — Egyedül raktár:

NISZEL JAKAB

vegyekoreakedése, Csikszereda.

18-30

Takarékos háziasszony,

otthon készíti likőrjeit, miáltal jobbat, szebbet, tisztábbat és olcsóbbat kap mintha készen venné.

Következő likőr essentiaik kaphatók

Allasch,	Kárpáti keszér,
Barack,	Kávé,
Cacao,	Kömény,
Császárkörte,	Maraschnó,
Chartreuse,	Meggy,
Curacao,	Rum,
Dió,	Vadász likőr,
	Vanília.

Ára egy üvegnek használati utasítással 60 fillér. 33-50

Amerikai fogcseppek a fogfájást azonnal megszüntetik. — Saját készítésű Mentholos éseborsszes a legjobb háziasszony. — Lillimtej creme, szappan és puder a legjobb és legártalmatlanabb kéz- és arcpóroló szerek.

Valódi angol, francia és hazai illatszerek, óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ

gyógyszerésznél, Csikszereda.
TELEFONSZÁM: 07.
Postai rendelések azonnal intézettek. 10 koronán felüli rendelésnél franco.

Egy condensatoros kihuzható tüzszekekrénynyel bíró fél stabil

LOKOMOBIL GŐZGÉP

8 átm., 50 lóerős és ca 2000 folyó méter kovácsolt vascső laza karimákkal 70 m.m., belső átmérő, 5 m|m., falvastagsággal szabadkézből

ELADÓ.
CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Vegytisztítás.

Női- és férfi legkényesebb ruhák olaj, degenyeg, szurok, tonta, zsír, rozsa, kávé stb. foltok vegytisztítását, továbbá minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan teljesítik. Aldozatot és fáradságot nem kimélve e szakmába teljesen kiképeztem magamat. Szives pártfogásukat kéri:

ORBÁN VINCOZE, férfi szabó és vegytisztító, Csikszeredában.
Rákóczi-utca 19. szám.

Hirdetmény.

2-2

Csikcsicsó község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Hargitaalyi” fürdő 5 egymást utáni évre ez év május hó 31-én d. e. 9 órakor Csikcsicsó község házában nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

A bérbeadási feltételek Csikcsicsó község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikcsicsó, 1913. évi május hó 18.

Kelemen Ferenc, Tompos Károly,
bíró. községi jegyző.

Mintegy tízezer darab

cserefa sas

többféle méretben

□ négyzetgre faragva

olcsó árban eladó.Értekezhetni **KORODI JÁNOS**

fakerekedő, csatónégy lakosnál.

Szám 329—1913. m. j.

Hirdetmény.

Csikvármegye magánjavainak igazgató tanácsa a csikszeredai polgári leányiskola tantermeinek kibővítését és azzal járó átalakítási munkálatok kivételét engedélyezte.

Ezen munkálatok kivételének biztosítása céljából 1913. évi június hó 5-én délelőtt 9 órakor a magánjavak igazgatóságának irodahelyiségében (Csikszereda, vármegyeház) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A vonatkozó műszaki művelet a magánjavak igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az 1913. évi június hó 5-ik napjának délelőtt 9 órája után érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz az ajánlati költség összeg 5%-ának megfelelő bántópenz csatolandó.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereda, 1913. évi május 21-én.

Az igazgatóság.

Szám 320—1913. végpr.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbíró-ságnak 1913. évi V. 112/1 számú végzése követeztében dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Fülöp Lajosné szül. Gergely Terézia kászonyfalvi lakos javára 90 kor. s jár. erejéig 1913. évi március hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m. marhák, széna és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbíró-ság 1913-ik évi V. 112/1. számú végzése folytán 75 kor 64 fill. tőkekövetelés, hátrálék, már megállapított költségek erejéig, Kászonyfalvi községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi június hó 7-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelgyezéssel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek azükké esetlen becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. évi május hó 26. napján.

Ambrus Lajos,
kir. b.- végrehajtó.

!!! UJ KEZELÉSBEN !!!
A NEMZETI VENDÉGLŐ!

Folyó évi június 1-én veszi át a régi tulajdonostól

ÖZV. MIKLÓS JÁNOSNÉ

aki a legmesszebbmenő igyekezettel már is azon munkálkodik, hogy az egykor annyira kedvelt

NEMZETI VENDÉGLŐT

regi hírnevében újatertemse.

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁS
JUNIUS 7-ÉN (szombaton)

Pontosság, figyelem, és a legkitűnőbb kiszolgálás!

Minden nap sós a reggeli és frissen osapolt poharas sör!

Kitűnő konyha!

Valódi erdélyi asztali borok.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közöltetnek s felvétetnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 23. szám alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt csinos kivitelben, olcsó árak mellett pontosan elké- szitem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a n. é. közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. Magamot a mélyen tisztelt közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, marad- tam kiváló tisztalettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos Csikszeredában.

POZSONYI FEHÉRNEMŰ-HIMZŐ ÉS VARRÓ-HÁZIIPARTELEP

EHRENFREUND és SALAMON, POZSONY.

Menyasszonyi kelengyék, női, férfi és gyermek fehérneműek készítése. Legelőnyösebb vászonáru, asztalnemű és paplan beszerzési forrás. — Kérje elismert remek mintagyűjteményünk bemutatását, melyet vételkötelettség nélkül, kívánatra bármikor bemutatunk. Minta választékot készséggel küldünk!

SČRGÖNYCÍM: EHRENFREUND SALAMON, POZSONY.

14-52

TELEFON SZÁM 13-23.

●	□	Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján foganalosítom.	□	●
Női divatkalap újdonságok.	<p>Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a</p> <h3>LEGUJABB DIVAI SZERINTI</h3> <h3>:: NŐI DISZKALAPOKAT ::</h3> <p>mindenkor a legizlésebben kiállítva jutányos árban árusíthatom.</p> <h3>ÁTALAKÍTÁST ELVÁLLALOK.</h3> <p>LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.</p>			Női divatkalap újdonságok.
37-	Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal foganalosítom.			●

Szabó Lajosné

CSIKSZEREDA,
KOSSUTH LAJOS-UTCA.

hölgyfodrász és hajmunka termében mindennap délután higiénikus fejmosás villany-száritással (meleglevegővel).

27-

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

RUGANYOS, VIMAR, BIZTOS és IDŐTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

kaucuk-kompozitívával bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemeze. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

VÉGTELENŰL TARTÓS.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mézszelvel bekenni nem kell.

Kapható Csikszeredában

Nagymihály Sándor
építési anyagkereskedőnél.

15-30

Az amerikai Dollar Pudernek a bőrre való hatása (tenyleg bámulatos!

Fiataltítja, üdíti az arcobört, az összes szépségápoló-szerek hatását sokszorosán felülmúlja!

5 színben, 5 és 3 koronáért kapható

FEKETE VILMOS
illatszertárban
Csikszeredában

S'culia- és Salvator-viz mindig raktáron.

22-52

Alapítottott 1940-ben.

BARNA GÁBOR FIAI GYÖNGYÖS.
PARKÉTYÁRA, GŐZFŰRÉS- ÉS FAIPARTELEP.

Evi termelés 300,000 m²

Kartellen kívül! Elvállalja a legjobb minőségű: Tölgyfa amerikai parkétpadlók. Bükkfa amerikai parkétpadlók. Aszfaltba rakott tölgyfa amerikai padlók készítését, valamint anyagszállítását, továbbá régi padlók javítását és felgyalulását. Ajánlattal és költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Műszaki- és építkezési anyagok üzlete. Cement és asfalt ipar vállalat.

Bizományi raktár: ALBERTFY SÁNDOR, Brassó, Kói ház-u. 62.

3-6

MEGNYILT ERDÉLY LEGNAGYOBB SÖRFÖZDÉJÉNEK

UJ SÖRNAGYRAKTÁRA.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Csikszeredában a kir. Törvényszék közelében (Szász Gergely-féle ház.) Bürger Albert jó hírnevű **MAROSVÁSÁRHELYI SÖRÉNEK NAGYRAKTÁRÁT** megnyitottam, hol szakszerű berendezés és kezelés mellett módomban van a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő kiszolgálás mellett a n. é. fogyasztó közönség kívánalmainak megfelelni. Naponta friss töltésű palack és hordó sörök állandóan kaphatók. Raktáron tartok továbbá borszéki, répáti, kászoni, és Székely Selters vizeket, melyeket kívánatra készséggel házhoz szállítok a legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

Teljes tisztelettel: **FENYVES ALADÁR,**
marosvásárhelyi sörnagyraktár. Telefon 58.

23-

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-cementgyár Kugler és Társai, Brassó.

Csikszeredában kapható: ALBERT BALÁZS ÉS FIA VASKERESKEDÉSÉBEN és NAGYMIHÁLY SÁNDOR CEMENTÁRU-RAKTÁRÁBAN.